Soodla liivamaardla Soodla liivakarjääri korrastamistingimuste muutmisele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUS

Lähtudes OÜ INF Maavarad taotlusest, tuginedes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lg 1 p 1, § 6 lg 2 p 2, § 6^1 lg 3 ja 5, § 9 lg 1, § 11 lg 2, 2^2, 2^3, 4, 8 ja 8^1; Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 3 p 12 ja keskkonnaministri 16.08.2017 määrusele nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ ning maapõueseaduse §81 lg 3, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine Soodla liivamaardla Soodla liivakarjääri korrastamistingimuste taotluse menetluse raames.

1.2. Kavandatava tegevuse erisused või keskkonnameetmed muidu ilmneda võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks:

1.2.1. Võllaskatku metsise püsielupaigast tulenevalt on püsielupaiga piirist 250 m raadiuses paiknevas karjääri osas metsise häirimistundlikul perioodil 15.04-30.06, kellaaegadel 18.00-9.00 keelatud mürarikkad tööd, eelkõige purusti kasutamine ning muud sellega võrreldava müratasemega tegevused;

1.2.2. Soodla liivakarjääris tuleb veepealsed nõlvad moodustada nõlvusega 1:2 ja veealused nõlvad nõlvusega 1:5. Arvestades ümbruskonnas paiknevate liikidega, peaks vähemalt üks veekogu kallastest olema väga lauge, veepealse nõlvusega 1:5, et ümbruskonna kahepaiksetel oleks sobivaid sigimiskohtasid veekogu kallaste lähedal olevas madalas vees. Soovitatavalt võiks 1:5 nõlvusega olla veekogu lõuna- ja edelapoolne külg. Lauge nõlv peaks olema puudest ja põõsastest lagedam, et tagada kahepaiksetele väheste takistustega liikumistee veekogusse.

1.3. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. OÜ INF Maavarad (registrikood 14273374, aadress Vana-Narva mnt 11b, Kiiu alevik, Kuusalu vald, Harju maakond, 74604) esitas 21.09.2026 Keskkonnaametile taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, edaspidi *KOTKAS* 21.09.2026 nr DM-137742-1) Soodla liivakarjääri korrastamistingimuste väljastamiseks.

2.2. Ettevõttele kuulub maavara kaevandamise keskkonnaluba (edaspidi ka *keskkonnaluba*) nr HARM-101 kehtivusajaga kuni 30.06.2039, mille alusel kaevandatakse Soodla liivamaardla (registrikaardi nr 602) Soodla liivakarjääri mäeeraldisel ehitus- ja täiteliiva.

Soodla liivakarjäär asub Harju maakonnas Anija vallas Soodla külas riigi omandisse kuuluval katastriüksusel Soodla liivakarjäär (katastritunnus 14001:002:0529), mille riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet.

Keskkonnaameti 02.02.2021 korraldusega nr 1-3/21/52 „Soodla liivakarjääri mäeeraldise korrastamistingimuste esitamine“ esitati Soodla liivakarjääri keskkonnaloale nr HARM-101 korrastamistingimused. Keskkonnaameti 11.06.2025 korraldusega nr DM-125216-19 muudeti keskkonnaluba HARM-101, pikendades selle kehtivusaega kuni 30.06.2039 ning täiendades korrastamise suunda varasema „tehisveekogu“ asemel „tehisveekogu, metsamaa“. Soodla liivakarjääri korrastatud maa plaanile on märgitud tehisveekoguks korrastatava maa pindalaks 32,8 ha ja metsamaaks korrastatavaks pindalaks 10,5 ha, 0,33 ha on plaanil jäetud rajatava tee jaoks (täpsustub korrastamisprojektis).

2.3. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS §-s 7 p 1-3 ei ole korrastamistingimused määratletud tegevusloaks. KeHJS § 7 p 4 kohaselt on tegevusluba eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga kavandatavat tegevust lubav käesolevad paragrahvis nimetamata muu dokument. Seega loeb Keskkonnaamet korrastamistingimuste taotluse tegevusloa taotluseks.

KeHJS § 11 lg 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lg 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lg 2^1 viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6^1 lg 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 lg 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 81 lg 3 kohaselt esitab korrastamistingimused Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

KeHJS § 6 lg 2 p 22 ja lg-te 2^2, 3 ning 3^1, § 11 lg-te 2 ja 4 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 224*) § 15 p 8 kohaselt peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas kavandatava tegevusega võib eeldatavalt kaasneda oluline keskkonnamõju või mitte ning otsustama keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamise või algatamata jätmise üle, kui tegemist on sellise tegevusega, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti.

Määrus nr 224 § 3 p 12 sätestab, et keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang tuleb anda pealmaakaevandamisega rikutud maa korrastamisel suuremal kui 25 hektari suurusel alal, allmaakaevandamisega või turba mehhaniseeritud kaevandamisega rikutud maa korrastamine.

OÜ INF Maavarad taotleb maavara keskkonnaloa nr HARM-101 korrastamistingimusi Soodla liivakarjäärile, mille mäeeraldise pindala on 36,44 ha ning mäeeraldise teenindusmaa pindala on 43,63 ha.

KeHJS § 11 lg 6 sätestab, et kui kavandatava tegevusega kaasneb eeldatavalt oluline keskkonnamõju, jätab otsustaja selle keskkonnamõju hindamise algatamata, kui eelhinnangust selgub, et kavandatava tegevuse keskkonnamõju on juba keskkonnamõju hindamise või

keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus asjakohaselt hinnatud ja otsustajal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet.

KeHJS § 11 lg 2^3 kohaselt otsustatakse KMH vajalikkus, lähtudes eelhinnangust (vt ptk 3) ja asjaomase asutuse seisukohast (seisukohad ning selgitused nendega arvestamise või arvestamata jätmise kohta, vt ptk 5). KeHJS § 11 lg 4 kohaselt, kui kavandatava tegevuse KMH algatamise või algatamata jätmise otsus tehakse KeHJS § 6 lg 2^2 alusel, lisatakse otsusele eelhinnang.

3. EELHINNANG

KeHJS § 6^1 lõike 3 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust. Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6^1 lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ (edaspidi *määrus nr 31*).
Keskkonnaamet on eelhinnangu andmisel kasutanud järgmisi materjale:

1. Keskkonnaluba nr HARM-101, sh KeHJS § 6^1 lg 1 kohast teavet;
2. Maa- ja Ruumiameti geoportaali kaardirakendused;
3. Keskkonnaministri 07.04.2017 määrus nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ (edaspidi määrus nr 12);
4. Keskkonnaameti 02.02.2021 korraldus nr 1-3/21/52 „Soodla liivakarjääri mäeeraldise korrastamistingimuste esitamine“.
5. „AS Baltifalt ja OÜ Merko Kaevandused Soodla liivamaardlas taotletavatel mäeeraldistel kavandatava liiva kaevandamisega kaasneva eeldatava keskkonnamõju hindamise aruanne“ (edaspidi KMH aruanne; OÜ Inseneribüroo STEIGER, töö nr 07/0179, heaks kiidetud Keskkonnaameti 10.05.2007 kirjaga nr 30-12-1/11 324-4).
6. Anija valla üldplaneering (kehtestatud Anija vallavolikogu 13.08.2020 otsusega number 180);
7. Harju maakonnaplaneering 2030+ (kehtestatud riigihalduse ministri 09.04.2018 käskkirjaga nr 1.1- 4/78).

3.1. Kavandatav tegevus ja maht

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

OÜ INF Maavarad omab keskkonnaluba nr HARM-101, mis annab õiguse Soodla liivakarjääris ehitusliiva ja täitepinnase kaevandamiseks. Soodla liivakarjäär asub Harju maakonnas Anija vallas Soodla külas riigi omandisse kuuluval katastriüksusel Soodla liivakarjäär (katastritunnus 14001:002:0529), mille riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet. Keskkonnaluba kehtib 14.07.2009 – 30.06.2039. Mäeeraldise pindala on 36,44 ha ja teenindusmaa pindala on 43,63 ha. Kaevandatud maa kasutamise otstarbeks on keskkonnaloale märgitud tehisveekogu ja metsamaa.

Keskkonnaameti 02.02.2021 korraldusega nr 1-3/21/52 „Soodla liivakarjääri mäeeraldise korrastamistingimuste esitamine“ esitati Soodla liivakarjääri keskkonnaloale nr HARM-101 korrastamistingimused. Keskkonnaameti 11.06.2025 korraldusega nr DM-125216-19 muudeti keskkonnaluba HARM-101, pikendades selle kehtivusaega kuni 30.06.2039 ning täiendades korrastamise suunda varasema „tehisveekogu“ asemel „tehisveekogu, metsamaa“. Soodla liivakarjääri korrastatud maa plaanile on märgitud tehisveekoguks korrastatava maa pindalaks 32,8 ha ja metsamaaks korrastatavaks pindalaks 10,5 ha, 0,33 ha on plaanil jäetud rajatava tee jaoks (täpsustub korrastamisprojektis).

Korrastatavast Soodla liivakarjäärist vahetult lõuna pool omab maavara kaevandamise luba OÜ MERKO KAEVANDUSED loa nr: HARM-100 (kehtivusaeg 14.07.2009-14.07.2038). Soodla liivakarjäärist ca 60 m ida poole on OÜ MERKO KAEVANDUSED taotlemas Soodla III liivakarjääri (KOTKAS menetlus M-135927). 80 m lääne poole on OÜ MERKO KAEVANDUSED taotlemas Soodla IV liivakarjääri, mille raames on Keskkonnaamet 28.05.2026 dokumendiga nr DM-135926-5 algatanud taotletavale tegevusele keskkonnamõju hindamise.

Korrastatav mäeeraldis ei asu tiheasustusalal ning selle mõjupiirkonnas puuduvad kultuuri või arheoloogilise väärtusega alad, mistõttu neile mõju puudub.

Täpsed korrastamistööd ja selleks vajalikud mahud, tasapindade kõrgused, veerežiim jm määratakse korrastamisprojektiga, mille aluseks on Keskkonnaameti poolt väljastatud korrastamistingimused. Korrastamistöödega alustatakse tehnoloogiliselt esimesel võimalusel. Maavarade kaevandamisega rikutud karjäärialade korrastamine toimub kahes etapis, millest esimesena viiakse läbi tehniline korrastamine ja seejärel bioloogiline korrastamine. Tehnilise korrastamise käigus toimub kaevandamisega rikutud maa silumine ja tasandamine, nõlvade kujundamine, vajadusel katmine kooritud kattepinnasega, teede jt rajatiste ehitamine. Bioloogilise korrastamise etapiga teostatakse kaevandamisega rikutud aladel tööd, mis tagavad ala viljakuse, taimestiku ja loomastiku taastamise ehk toimub rohttaimede külvamine ja puude istutamine või külvamine.

Keskkonnaameti kavandatavate korrastamistingimuste kohaselt kujundatakse mäeeraldise piiriäärsetele nõlvadele ohutud kalded. Tavapäraselt kujundatakse nõlvad nõutud kalletega kaevandamise käigus ja karjääripõhi silutakse jooksvalt. Täiendavalt tuleb planeerida nende nõlvade korrastamine, mille osas on kaevandamine juba teostatud, kui nõlvad vajavad täiendavat korrastamist.

Kuna osa kaevandatud maa korrastamise suunast on ka veekogu rajamine, tuleb korrastamise käigus kujundada veerežiim selliselt, et oleks tagatud määrusega nr 12 kehtestatud nõuded. Arvestades seda, et karjääriala korrastatakse osaliselt veekoguks, tuleks korrastamisel arvestada ka ala võimaliku rekreatiivse potentsiaaliga (kaldajoone kujundamine, puistu piiri kujundamine jne) ning kaaluda puhkeala loomist.

3.1.2. Tegevuse seosed asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Harju maakonnaplaneeringu (kehtestatud 09.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/78) järgi kattub Soodla liivakarjäär rohelise võrgustikuga ja liivamaardlaga. Maakonnaplaneeringu seletuskirja kohaselt kujutab rohetaristu endast omavahel seotud rohelise ruumi võrgustikku, mis säilitab looduslike ökosüsteemide väärtused ja funktsioonid ning pakub nii looduskeskkonnale kui inimestele vastavaid hüviseid. Rohetaristu nn ökosüsteemiteenuste pakkumise osas omandab Harju maakond suhteliselt tiheda inimasustuse kontekstis olulise tähtsuse. Rohelise võrgustiku planeerimise eesmärgiks ei ole ulatuslike "roheliste alade" määramine ja nende majandustegevusest välja jätmine.

Harju maakonnaplaneering 2030+ toob välja järgmised aspektid, mida arvestada korrastamise puhul:

1.4. RUUMILISE ARENGU PÕHIMÕTTED JA SUUNUDMUSED HARJU MAAKONNAS

Punkt 15. Maavaradega varustatuse tagamist käsitletakse avaliku huvina, kuid kaevandustegevuse eelduseks saab pidada parimate teadaolevate tehniliste ja muude võimaluste kasutamist, vähendamaks kaasnevat häiringut nii looduskeskkonnale kui elanikele. Kaevandamisjärgselt tuleb kasutatud alad korrastada, kas loodusliku keskkonna taastumiseks, majandustegevuseks või rekreatsiooniks sobilike aladena.

3.1.1. VÄÄRTUSLIK MAASTIKUD JA PUHKEALAD

Punkt 3. Juhul, kui väärtusliku maastiku alal on kaevandamine majanduslikult otstarbekas, tuleb eelnevalt kaaluda kaasnevaid mõjusid väärtuslikule maastikule ning väärtusliku maastiku olemasoluga tuleb arvestada kaevandamisloale tingimuste seadmisel, korrastamistingimuste andmisel ja nende alusel korrastamisprojekti koostamisel. Vajadusel tuleb kaevandamisloale lisada tingimused leevendavate meetmete rakendamiseks.

3.2.1. VÄÄRTUSLIK PÕLLUMAJANDUSMAA

Punkt 3. Väärtusliku põllumajandusmaa võimalikult suures ulatuses säilitamise vajadusega tuleb arvestada kaevandamisloale tingimuste seadmisel, korrastamistingimuste andmisel ja nende alusel korrastamisprojekti koostamisel. Vajadusel tuleb lisada kaevandamisloale tingimused leevendavate meetmete rakendamiseks.

3.2.2. MAAVARAD

Punkt 2. Väärtusliku põllumajandusmaa, väärtusliku maastiku, rohelise võrgustiku ja linnade rohevööndi toimimise tagamisega tuleb arvestada kaevandusloale tingimuste seadmisel, korrastamistingimuste andmisel ja nende alusel korrastamisprojekti koostamisel. Vajadusel tuleb lisada kaevandamisloale tingimused leevendavate meetmete rakendamiseks.

Punkt 3. Kasutuselevõetud maardlates tuleb varud maksimaalselt ammendada ning majandustegevuse lõppemisel koostada korrastamisprojekt, et võimaldada maade edasist kasutust kas põllu- või metsamaana, puhkeala või ehitusalana.

Anija Vallavolikogu 13.08.2020 otsusega nr 180 kehtestatud Anija valla üldplaneeringu järgi kattub Soodla liivakarjääri ala rohevõrgustiku alaga. Üldplaneeringu seletuskirja kohaselt tuleb kaevandamistegevuse lõpetamise järgselt alad korrastada ning kujundada selle käigus rohealadeks jm. Üldplaneeringu seletuskiri toob samuti välja, et kaevandamisprotsess on soovitav läbi viia võimalikult lühikese ajaperioodi jooksul, kasutades ümbruskonda vähe häirivat tehnoloogiat ning kaevandamise tõttu muudetud maastiku ala anda pärast korrastamist võimalikult kiiresti taaskasutusse. Kaevandatud maa tuleb korrastada enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist. Karjääri korrastamine tehisveekoguks ja metsamaaks ei tekita eeldatavalt täiendavat mõju rohevõrgustikule ja selle toimimisele.

Antud juhul on tegemist maavara kaevandamise lõpetamisega kaasneva loomuliku ning seadusjärgse kohustusega, mistõttu ei ole korrastamine vastuolus planeeringute ja arengukavadega. Kaevandamise käigus tuleb kujundada mäeeraldise piiriäärsetele nõlvadele ohutud kalded. Soodla liivakarjääris tuleb veepealsed nõlvad moodustada nõlvusega 1:2 ja veealused nõlvad nõlvusega 1:5. Arvestades ümbruskonnas paiknevate liikidega, peaks vähemalt üks veekogu kallastest olema väga lauge, veepealse nõlvusega 1:5, et ümbruskonna kahepaiksetel oleks sobivaid sigimiskohtasid veekogu kallaste lähedal olevas madalas vees. Soovitatavalt võiks 1:5 nõlvusega olla veekogu lõuna- ja edelapoolne külg. Lauge nõlv peaks olema puudest ja põõsastest lagedam, et tagada kahepaiksetele väheste takistustega liikumistee veekogusse. Veekogu nõlvad/kaldad tuleb kujundada selliselt, et oleks välditud varingud, erosioon. Veekogu kallas peab olema ohutu ja veekogul peab olema lauge kaldaga osa, mis võimaldab sinna kukkumise korral veest välja tulemist.

Kui projektiga planeeritakse veekogule supluskoht, siis peavad veealused nõlva kalded olema supluskohas vähemalt suhtega 1:8.

Eelnevat arvestades ei ole Keskkonnaameti hinnangul karjääri korrastamine tehisveekoguks ja metsamaaks kavandatav tegevus vastuolus ühegi strateegilise planeerimisdokumendiga.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Planeeritav tegevus eeldab, et korrastataval alal on tegeletud kaevandamisega. Seega on alal karjääride rajamise ja nende töötamise jooksul looduslik mitmekesisus paratamatul vaesunud. Korrastamise tulemusel taastub karjääri poolt rikutud maa-ala. Sealjuures kujuneb alale uus tehisveekogu ning väiksemas osas metsamaa. Looduslik mitmekesisus, taimestik ja loomastik saab hakata taastuma pärast karjääri korrastamist.

Korrastamisel saab kasutada mäeeraldistel olemasolevaid materjale nagu karjääri avamisel kooritud katendit. Vajadusel tuuakse materjale juurde.

Mäeeraldise korrastamiseks materjali vajalikkus ja maht täpsustatakse korrastamisprojektis.

Kattumist Natura 2000 võrgustiku ega looduskaitsealadega ei ole. Lähim kaitseala Põhja-Kõrvemaa looduskaitseala (tunnus: KLO1000598) jääb korrastatavast alast ca 9,5 km kaugusele. Korrastatavast alast ca 60,5 m kaugusele jääb Võllaskatku metsise püsielupaik ning selle piiranguvöönd (tunnus: KLO3100944). Korrastatavast alast ca 390 m kaugusele jääb Natura elupaigatüüp vanad loodusmetsad (9010).

Lähim elamu jääb Soodla liivakarjääri teenindusmaast ca 87 m kaugusele Võllaskatku katastriüksusele (tunnus: 14001:002:0093), teenindusmaa piirist ca 127 m kaugusel asub sama katastriüksuse puurkaev (tunnus: PRK0000934).

Teenindusmaast 10 m kaugusel asub Kiiu-Soodla tee (tunnus: 11105) kaitsevöönd.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Peamised energiatarbijad karjääri korrastamisel on karjääris töötavad seadmed ja masinad. Võib eeldada, et kavandatav tegevus ei ole energiamahukam kui kaevandamine.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Maavara kaevandamisega mõjutatakse alati suuremal või vähemal määral looduskeskkonda. Soodla liivakarjääri korrastamisega kavandatakse alal kaevandamistegevus lõpetada ja taastada looduskeskkonda võimalikes parameetrites. Korrastamisel tehisveekoguks ja metsamaaks on peamisteks keskkonda mõjutavateks teguriteks maastikupildi visuaalne muutumine, müra, õhusaaste, vibratsioon ja võimalik mõju põhjaveele.

<u>Pinna- ja põhjavesi</u>

Looduslikke veekogusid mäeeraldisele ei jää. Lähimaks vooluveekoguks on Sudeva oja (VEE1083504) ca 307 m kaugusel loode suunas.

Soodla liivakarjääris asub maavara põhjaveetasemest nii pealpool kui allpool. Karjääris kaevandatakse ilma põhjaveetaset alandamata ning seega ei mõjutata oluliselt põhjaveerežiimi.

KMH aruandes on märgitud, et võib öelda, et karjääride töö mõjutab vaid ülemist, Kvaternaari veekompleksi vee taset, kuid vastumeetmete rakendamisel ei mõjuta tasememuutus piirkonnas kaitstavaid loodusobjekte - Natura inventuuri elupaiku (soomännikud, jõeäärsed laanemetsad) ja Võllaskatku püsielupaigas elavate II kaitsekategooriasse kuuluvate metsiste mängupaika. Keemilised mõjud on välditavad, kui on välditavad masinate kütuse ja määrdeõlide lekked.

Samuti on märgitud, et kuna karjääridest uusi väljavoole ei rajata, siis oluline mõju läheduses olevatele veekogudele puudub.

Kehtivale loale on põhja- ja pinnavee kaitseks kantud järgmised kõrvaltingimused:

1. Vee ära juhtimine karjääri territooriumilt on keelatud.
2. Soodla liivakarjääris ei tohi veetaseme alanemine olla suurem kui 5 meetrit
3. Ettevõte on kohustatud jälgima veekogude veetasemete muutusi kaevandamise käigus. Näidud tuleb dokumenteerida sagedusega 1 kord nädalas ning võimaliku veetaseme järsu alanemise korral ette nägema meetmete kava selle vältimiseks. Meetmete kava esitada keskkonnateenistusele kooskõlastamiseks aasta jooksul pärast veealuse kaevandamise alustamist.
4. Karjääri projektis näha ette seadmetele ja masinatele spetsiaalselt ettevalmistatud masinate hooldusplatsid, kus vajadusel on võimalik kütuse ja õlilekked kiiresti kokku koguda ja nii vältida pinnase ja põhjavee reostust. Koostada ka reostuse likvideerimise kava.

Soodla liivakarjääri mäeeraldise korrastamise käigus on võimalikuks põhjavee reostuse allikaks transpordimasinate põhjustatavad diiselkütuse või määrdeainete lekked. Pinnavee reostusoht võib tekkida, kui toimub mõne karjäärimasina avarii töökohal ning kütus või õli satuvad pinnasesse. Sellisel juhul tuleb reostus koheselt likvideerida, et vältida kütuse imbumist karjääri siseveekogusse ja sealt edasi kandumist jõgedesse. Masinatest põhjustatud võimalikke avariisid saab ennetada perioodilise hoolduse ja ülevaatusega, mida tuleb teha vastaval hooldusplatsil. Seadmete tankimine ja hooldus peavad toimuma väljaspool karjääri eelpoolmainitud hooldusplatsil, kus peavad olema ka õli kogumise ja tõrje vahendid. Meetmete õigeaegsel rakendamisel on võimalik vältida olulist mõju pinnavee kvaliteedile.

Kokkuvõtlikult võib öelda, et Soodla liivakarjääri mäeeraldise korrastamine ei mõjuta veekomplekside taset. Keemiline mõju on välditav, kui välditakse masinate ja määrdeõlide lekkeid. Soodla liivakarjääri korrastamine ei põhjusta ohtu põhjaveele.

Veekogu rajamise nõuded seatakse Soodla liivakarjääri korrastamistingimustega.

Karjääri maastiku väärtust tõstetakse kaevandatud maa korrastamisega, millega moodustatakse alale kaitstava liigi elupaik ja rohumaa.

<u>Müra, vibratsioon ja tahked peenosakesed (tolm)</u>

Korrastamistegevusega võib kaasneda pinnase laadimisel, transportimisel ja buldooseritöödel mõningane peenosakeste (PM) heide välisõhku. Korrastamistöödel kasutatavate masinate poolt tekitatav peenosakeste kontsentratsioon on väike materjali loodusliku niiskussisalduse tõttu. Peenosakeste eraldumise intensiivsus neil protsessidel sõltub kaevise niiskusest, peenfraktsiooni sisaldusest ja ilmastikutingimustest.

Müra tekitavad mäeeraldisel töötavad mehhanismid. Kaevandatud maa korrastamisega kaasneb müra, mida tekitavad karjääris töötavad masinad (nt ekskavaator, buldooser, kopplaadur, kallur vm). Transpordimasinatel on müratase normeeritud. Eestis kehtivate müra normtasemete järgi on 150 kW ja suuremate mootoritega ning täismassiga 12 t ja raskemate veokite müratase 84-90 dB piirides. Ekskavaatori, buldooseri ja frontaallaaduri müratase ei ületa transpordimasinate müratasemet. Müraallikast eemaldudes müratase alaneb.

Vibratsiooni tekitavad mäeeraldisel töötavad mehhanismid. Lähtuvalt töötervishoidu käsitlevast seadusandlusest on karjääris töötavale tehnikale kehtestatud vibratsiooni piirnormid juba valmistajatehases. Soodla liivakarjääri korrastamisel kasutatav tehnika peab vastama kehtestatud normidele ega tohi põhjustada vibratsiooni, mis võiks oluliselt negatiivselt mõjutada karjääris töötavaid inimesi või ümbruskonda.

Enamasti toimub tehnoloogiline korrastamine juba kaevandamistegevuse ajal. Tööde paralleelne tegemine ja läbimõeldud materjali väljamine aitavad vähendada müra ja heite koguhulka piirkonnas. Tuleb ka arvestada, et karjääri korrastamisel kasutatakse laias laastus sama tehnikat, samades parameetrites (kui mitte leebemalt) võrreldes kaevandamistegevuse endaga.

Lisades juurde tõsiasja, et korrastamine on kõige kiirem ja efektiivsem viis, kuidas ala tagastada loodusele ning käimasolevad häiringud lõpetada, siis ei ole ette näha olulist keskkonnariski müra, õhusaaste ja vibratsiooni näol.

Valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Valguse, soojuse, kiirguse ja lõhna reostust korrastamistöödega ümbruskonnale ei kaasne.

Kokkuvõtvalt ei erine korrastamistegevusega kaasneda võivad häiringud (mõju veele, müra, peenosakeste heide välisõhku jne) kaevandamistegevusega kaasnevatest häiringutest. Korrastamistegevus on seejuures palju lühiajalisem võrreldes keskkonnaloaga lubatud kaevandamistegevusele kuuluvast ajast.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Kaevandatud maa korrastamisel ei teki jäätmeid. Korrastamisel kasutatakse ära mäeeraldisel olemasolevad materjalid nagu näiteks kooritud katend.

Kui korrastamisprojekti koostamisel ilmneb, et mõne vajaliku korrastamistöö tarbeks tuleb materjali mäeeraldisele sisse tuua, on vaja projektis välja tuua materjali täpne maht ning vajalikkuse põhjendus.

Korrastatud alale on keelatud prügi ladustada. Keskkonnale ohtlikud jäätmed kogutakse teistest jäätmetest eraldi (määrdeõlid, pliiakud, patareid, õlised kaltsud jms) ja käideldakse need nõuetekohaselt (viiakse jäätmejaama vms).

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariiolukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Ettevõte peab avariiolukordade esinemise tõenäosuse vähendamiseks järgima ettenähtud ohutusnõudeid, ettevõtte töötajad peavad olema läbinud vastava koolituse ning kasutatavad seadmed peavad vastama selleks tööks kehtestatud tehnilistele nõuetele.

Senine kaevandamine on küll muutnud looduskeskkonda, kuid keskkonna reostumist ei ole täheldatud. Keskkonnakaitse ja ohutustehnika nõuetest kinnipidamise korral ei kahjusta mäetööde jätkamine piirkonna ökoloogilisi tingimusi. Korrastamisel kasutatavad masinad peavad olema läbinud regulaarse tehnilise kontrolli, et vältida diislikütuse ja õli lekkeid. Vältimaks kütte- ja määrdeõlide sattumist karjääri põhja ja sealtkaudu vette teostatakse tehnika remonti, tankimist ja hooldust vastavalt kohandatud platsidel. Kui ikkagi peaks tekkima olukord, kus naftaprodukti on masinatest lekkinud, on kaevandaja kohustatud viivitamatult reostuse likvideerima vahenditega, mille olemasolu on karjääris kohustuslik. Mehhanismidest ja seadmetest tekkivad jäätmed kogutakse kokku ning antakse üle jäätmekäitlemisluba omavale jäätmekäitlejale. Korrastavale alale on keelatud prügi ladustada.

3.1.8. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel

Ettevõtte tegevusega ei kaasne eeldatavalt suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu. Teadaolevalt puuduvad mäeeraldise mõjupiirkonnas alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Ülevaade olemasolevast maakasutusest ning planeeritavast maakasutusest, ja tegevusest on antud ptk-s 3.1.1 ja 3.1.2.

Kehtivate planeeringute alusel karjääri korrastamise osas konflikti ei ole.

Korrastamistöödega alustatakse tehnoloogiliselt esimesel võimalusel, milleks on mäeeraldise nõlvade kujundamine. Nõlvade korrastamisega saab algust teha paralleelselt kaevandamisega. Metsamaaks ja rohumaaks korrastamisel laotatakse karjääri nõlvadele ja põhjale alalt varem kooritud kattepinnas.

Korrastatud ala reljeef ja pinnavormid peavad olema võimalikult looduslähedased. Tagada tuleb, et korrastatud ala ei kujutaks oma iseärasusest tulenevalt ohtu seal liikuvatele inimestele ja loomadele ning maastiku üldilme sobitub ümbritsevasse maastikku.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Liiv on taastumatu loodusvara, seega tuleb seda kasutada võimalikult säästlikult. Kaevandamise seisukohalt tähendab see, et aktiivne tarbevaru tuleb väljata ja kasutada minimaalsete kadudega. Karjääride rajamisel ja nende töötamise jooksul looduslik mitmekesisus vaesestub. Samuti muutub maastiku visuaalne ilme. Need on kaevandamisega kaasnevad paratamatud mõjud.

Looduslik mitmekesisus saab hakata taastuma ja maastikuilme paranema peale karjääri korrastamist. Korrastamise peamine eesmärk on tingimuste loomine ala looduslähedasemaks muutumiseks ja tingimuste loomine metsamaa tekkeks ning tehisveekogu kujundamine.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Soodla liivakarjäär asub Harju maakonnas Anija vallas Soodla külas riigi omandisse kuuluval katastriüksusel Soodla liivakarjäär (katastritunnus 14001:002:0529), mille riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet. Keskkonnaluba kehtib 14.07.2009 – 30.06.2039. Mäeeraldise pindala on 36,44 ha ja teenindusmaa pindala on 43,63 ha. Kaevandatud maa kasutamise otstarbeks on keskkonnaloale märgitud tehisveekogu ja metsamaa.

Keskkonnaamet käsitleb kavandatava tegevuse mõjualana Soodla liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning 250 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra- või tolmuhäiring. Kaevandamistegevusega kaasnevad mõjud on seotud kaevandamisega ning avalduvad kaevandamise käigus. Perioodil, kui kaevandamist ei toimu, kavandataval tegevusel mõjusid ei ole v.a. visuaalne häiring. Pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning ala korrastamist lõpeb ka kavandatava tegevuse mõju. Korrastamine on võrreldes kaevandamisega palju lühiajalisem tegevus ning kasutab laias laastus sama tehnoloogiat.

Kattumist Natura 2000 võrgustiku ega looduskaitsealadega ei ole. Lähim kaitseala Põhja-Kõrvemaa looduskaitseala (tunnus: KLO1000598) jääb korrastatavast alast ca 9,5 km kaugusele. Korrastatavast alast ca 60,5 m kaugusele jääb Võllaskatku metsise püsielupaik ning selle piiranguvöönd (tunnus: KLO3100944). Korrastatavast alast ca 390 m kaugusele jääb Natura elupaigatüüp vanad loodusmetsad (9010).

Soodla liivakarjääri läheduses paikneb *Tetrao urogalluse* (metsise) püsielupaik (tunnus: KLO3100944). Metsis on päevase eluviisiga valdavalt paikne lind ja veedab olulise osa ajast kuni 3 km raadiuses ümber mängupaiga. Mängupaigana eelistab metsis 80-130 aastase puistuga siirdesoo männikuid. Karjääri tööga seotud tegevustega kaasneb nendele iseloomulik müra, vähesel määral ka tolmu eraldumine, mis püsielupaikale võiks mõju avaldada. Tegevusega ei kaasne veerežiimi muutusi, sest kaevandamisega ei juhita vett karjäärist välja.

Mängupaigas on metsised tavaliselt õhtul kella 18 kuni kella 9-ni hommikul, seda ajavahemikul 15.03 kuni mai kuuni, parimal juhul. Nendest kellaaegadest väljaspool liiguvad metsised üldjuhul mängupaiga ümber kuni 1 kilomeeter, aga pigem ikkagi võrdlemisi mängupaiga lähedal. Mai kuus, kui mänguaeg lõppeb, hakkavad kanad endale pesakohta otsima, munevad munad ja hauvad poegasid, see on väga tundlik aeg, pojad kooruvad juunis. Kuigi metsised on pesahülgajad, siis püsivad kana ja tibud koos ikkagi pea suve lõpuni, juulis on nad juba päris suure kana moodi küll,

aga sõltuvad siiski emast. Kana ja tibud kasutavad üldjuhul selle perioodi ajal pesametsa kolme kilomeetri raadiuses mängupaiga ümber.

Võllaskatku metsise püsielupaigast lähtuvalt tuleb suured mürarikkad tööd nagu purusti kasutamine ning muud sellega võrreldava müratasemega tegevused püsielupaiga poolses osas läbi viia väljaspool metsise häirimistundlikku aega. Kuna tegemist on elupaiga selle osaga, mida kasutavad pigem kanad koos tibudega, siis häirimistundlik ajavahemik on 15.04–30.06. Eriti metsist häirivad on suuremad mürakõikumised, plahvatused, ootamatud löögimürad, järsud tugevad helid jms, mida tuleb häirimistundlikul perioodil vältida.

Metsise häiringute vältimiseks lisatakse korrastamistingimuste hulka järgmised täiendavad tingimused:

- Võllaskatku metsise püsielupaigast tulenevalt on püsielupaiga piirist 250 m raadiuses paiknevas karjääri osas metsise häirimistundlikul perioodil 15.04-30.06, kellaaegadel 18.00-9.00 keelatud mürarikkad tööd, eelkõige purusti kasutamine ning muud sellega võrreldava müratasemega tegevused.

Kuna tegemist on suures osas vesise alaga, peaks vähemalt üks veekogu kallastest olema väga lauge, veepealse nõlvusega 1:5, et ümbruskonna kahepaiksetel oleks sobivaid sigimiskohtasid veekogu kallaste lähedal olevas madalas vees. Soovitatavalt võiks 1:5 nõlvusega olla veekogu lõuna- ja edelapoolne külg. Lauge nõlv peaks olema puudest ja põõsastest lagedam, et tagada kahepaiksetele väheste takistustega liikumistee veekogusse. Veekogu nõlvad/kaldad tuleb kujundada selliselt, et oleks välditud varingud, erosioon. Veekogu kallas peab olema ohutu ja veekogul peab olema lauge kaldaga osa, mis võimaldab sinna kukkumise korral veest välja tulemist.

Tekkinud veekogu ümbritseval mäeeraldise teenindusmaal võib lasta taimkattel kujuneda loodusliku arengu tulemusel, ilma täiendavate seemnete juurdekülvi või taimede istutamisega. Nii saab alale looduslikult sobiv kooslus ise kujuneda.

Bioloogilisel korrastamisel tuleb arvestada järgnevaga:

1. Võimalusel lasta metsamaal taimkattel kujuneda loodusliku arengu tulemusel, ilma täiendava seemnete juurdekülvi või taimede istutamisega, v.a olemas olnud metsaala. Kui alal on olemas kaevandamise eelse aja taimkatte inventuur, siis tuleb korrastamisel võtta kasutusele vajalikud meetmed vastavate koosluste taastamiseks.
2. Korrastamisel võiks luua alasid, mis sobivad uueks elupaigaks lähipiirkonnas kasvavatele kaitsealustele taimeliikidele (näiteks erinevad orhideelised).

Kuna tegemist on ala korrastamisega, mis taastab keskkonda kaevandatud alal ning lõpetab kaevandamise mõju sellel alal, ei ole ette näha ka arvestatavat negatiivset mõju teistele kaitsealustele liikidele, kuna nad kõik jäävad kaugemale kui ~250 m, mis on tegevuse oodatav maksimaalne mõjuala.

Korrastatav mäeeraldis ei asu tiheasustusalal ning selle mõjupiirkonnas puuduvad kultuuri või arheoloogilise väärtusega alad, mistõttu neile mõju puudub. Lähim pärandkultuuri objekt on 550 m kaugusel asuv Ohvrikivi Hiiekivi tunnusega 17433. Piirkond on juba mõjutatud praegusest kaevandustegevusest, millest korrastamine olulisel määral ei erine ning mille tulemus on keskkonna jaoks positiivsem.

Keskkonnaamet on 17.04.2025 korraldusega nr DM-125216-17 eelhindamise tulemusena jätnud algatamata KMH Soodla liivakarjääri keskkonnaloa kehtivusaja pikendamisele. Eelhindamise tulemusena järeldas Keskkonnaamet, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, kuna:
1. kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektil ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
2. eelhindamise tulemusena selgus, et eeldatavalt ei ületata kaevandamisel piirmäärasid müra ja õhusaaste osas;
3. eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjavee režiimi, kuna kaevandamine toimub põhjavee tasemest üleval ja all pool ning põhjavee taset ei alandata;
4. mäeeraldisel looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävineb, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega.

Toetudes eelnevalt väljatoodud argumentidele on korrastamine keskkonnale vähem koormav ja mõjutavam tegevus, millest tulenevalt on alust väita, et ka ala korrastamisel ei ole oodata arvestatavat negatiivset mõju ümbritsevale keskkonnale.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Keskkonnaseadustiku üldosaseadus (edaspidi KeÜS) § 23 lõige 1 sätestab, et igaühel on õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale, millega tal on oluline puutumus. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt on oluline puutumus isikul, kes viibib tihti mõjutatud keskkonnas, kasutab sageli mõjutatud loodusvara või kellel on muul põhjusel eriline seos mõjutatud keskkonnaga. KeÜS § 3 lg 1 kohaselt on keskkonnahäiring ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata. Siiski tuleb võimaliku keskkonnahäiringu tekkimist võimalusel ennetada ning kui see pole võimalik, võtta kasutusele leevendusmeetmed.

Korrastamise asukoht on hajaasustuspiirkonnas. Kavandataval tegevusel puudub otsene mõju inimestele, sh tervisele, heaolule ning varale, samuti mõju kultuuripärandile. Kaevandamise lõppemisel lõppevad karjääris kaevandamise käigus esinenud häirivad tegurid nagu müra, tolm ja vibratsioon ning antud piirkonna eluväärtus tõuseb. Peale korrastamist saab korrastatud alal hakata taastuma asukohale omane looduskeskkond.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

3.3.1. Mõju ilmnemise tõenäosus ja aeg

Kui keskkonnaluba antakse on kaevandustegevuse mõju loa piirides ilmne ja algab siis, kui ettevõte oma tegevusega alustab. Loal on kindel kestvus (hetkel kehtib luba kuni 30.06.2039), peale mida see kas lõppeb või on võimalus taotleda loa pikendamist. Loa lõppedes peab ettevõte tagama ala korrastamise. Loa pikendamisel kaalutakse sellega kaasnevat mõju asjakohase menetluse käigus ning langetatakse otsus, kas seda on võimalik lubada. Ka peale loa pikendamist on kohustus karjäär korrastada.

3.3.2. Mõju suurus, tugevus, kestvus, sagedus, pöörduvus ning mõjuala ulatus

Keskkonnaamet käsitleb kavandatava tegevuse mõjualana ~250 m ala karjääri ümber. Pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning ala korrastamist lõpeb ka kavandatava tegevuse mõju. Eelhinnangu järelduste kohaselt ei teki korrastamise tegevuse elluviimisel olulist negatiivset keskkonnamõju, samas ümberkaudsetele elanikele tavapärasest enam häiringuid (müra, õhusaaste) võib siiski tekkida. Siiski võib eeldada, et häiringute esinemine on leevendatav ja võimalik.

Asjaõigusseaduse § 143 lõige 1 sätestab, et kinnisasja omanikul ei ole õigust keelata gaasi, suitsu, auru, lõhna, tahma, soojuse, müra, põrutuste ja muude seesuguste teiselt kinnisasjalt tulevate mõjutuste levimist oma kinnisasjale, kui see ei kahjusta oluliselt tema kinnisasja kasutamist ega ole vastuolus keskkonnakaitse nõuetega. Mõjutuste tahtlik suunamine naaberkinnisasjale on keelatud. Kaebuste korral tuleb häiringute intensiivsust mõõta ning vajadusel korraldada töö karjääris ümber.

3.3.3. Mõju piiriülesus

Riigipiiri ülest mõju ette näha ei ole.

3.3.4. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Korrastamisel on peamisteks keskkonda mõjutavateks teguriteks võimalik mõju põhjaveele, müra, tolm ja vibratsioon. Korrastamistööde käigus ei eraldu välisõhku eeldatavalt märkimisväärses koguses peenosakesi (PM). Samuti pole näha, et müra ja vibratsiooni piirnorme ületataks. Võimalikku mõju põhjaveele ja leevendavaid meetmeid selleks on käsitletud peatükis 3.1.5.

Kavandatav tegevuskoht ei asu Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava tegevusega ei mõjutata Natura 2000 võrgustiku alasid ebasoodsalt.

Kaevandamismasinatest tingitud keskkonnareostuse vältimiseks tankimise ja hoolduse käigus tuleb välistada kütuse ja määrdeõlide sattumine karjääri põhjale ja sealtkaudu vette. Selleks tangitakse ja remonditakse masinaid vastavalt kohandatud platsidel. Kõik karjääri teenindavad masinad peavad olema läbinud regulaarse tehnilise kontrolli, et vältida kütuse ja õli lekkeid. Naftaproduktide lekkimise korral, on korrastaja kohustatud viivitamatult reostuse likvideerima

vahenditega, mille olemasolu on karjääris kohustuslik.

Karjääri korrastamisel ja sulgemisel jäätmeid ei teki. Samuti ei kaasne kavandatud töödega mõjusid, mis oleksid seotud valguse, soojuse, kiirguse või lõhnadega.

Pärast varu ammendumist ala korrastatakse looduslähedase ilmega alaks. Kaevandamise koosmõju muude asukohas toimuvate tegevustega on hinnatud maavara kaevandamisloa muutmise menetluse raames. Menetluses olevate piirkonda taotletavate lubade lisanduvat koosmõju hinnatakse uute keskkonnalubade menetlustes. Korrastamise tulemusena häiringud lakkavad ja koosmõju ei esine.

Eeltoodu kokkuvõtteks võib järeldada, et olulist koosmõju lähipiirkonna teiste tegevustega ei esine. Keskkonnaloa omanik peab siiski täitma kõiki asjakohaseid õigusaktides sätestatud nõudeid ja loale kantavaid kõrvaltingimusi ning tegema omalt poolt kõik võimaliku, vähendamaks tekkivate keskkonnahäiringute esinemist ning levimist.

3.3.5. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antavate korrastamistingimuste lisatingimuste hulka seatakse järgmised tingimused:

1. Võllaskatku metsise püsielupaigast tulenevalt on püsielupaiga piirist 250 m raadiuses paiknevas karjääri osas metsise häirimistundlikul perioodil 15.04-30.06, kellaaegadel 18.00-9.00 keelatud mürarikkad tööd, eelkõige purusti kasutamine ning muud sellega võrreldava müratasemega tegevused;
2. Soodla liivakarjääris tuleb veepealsed nõlvad moodustada nõlvusega 1:2 ja veealused nõlvad nõlvusega 1:5. Arvestades ümbruskonnas paiknevate liikidega, peaks vähemalt üks veekogu kallastest olema väga lauge, veepealse nõlvusega 1:5, et ümbruskonna kahepaiksetel oleks sobivaid sigimiskohtasid veekogu kallaste lähedal olevas madalas vees. Soovitatavalt võiks 1:5 nõlvusega olla veekogu lõuna- ja edelapoolne külg. Lauge nõlv peaks olema puudest ja põõsastest lagedam, et tagada kahepaiksetele väheste takistustega liikumistee veekogusse.

3.4. Eelhinnangu järeldus

Eelhindamise tulemusena järeldab Keskkonnaamet, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, kuna:

1. Kavandatav tegevuskoht ei asu Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava tegevusega ei mõjutata Natura 2000 võrgustiku alasid ebasoodsalt;
2. korrastamine ei mõjuta oluliselt väljakujunenud põhjaveerežiimi, kuna tegevusega veetaset ei alandata;
3. korrastamisega ei ületata piirmäärasid õhusaaste, müra ja vibratsiooni osas;
4. korrastamisega taastatakse maa-ala kvalitatiivne ilme ning piirkonda rajatakse tehisveekogu ja metsamaa.

KeHJS § 11 lõike 8^1 kohaselt KMH algatamata jätmise otsus peab muu hulgas sisaldama

asjakohaseid KeHJS § 6[1] lõike 1 punkti 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnameetmeid muidu ilmneda võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lõike 2 järgi, kui eelhinnangu järelduseks on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmine, esitatakse eelhinnangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnameetmeteks.

KeHJS § 3[3] lõike 1 järgi keskkonnameetmed on kavandatava tegevuse elluviimisega kaasneva ebasoodsa keskkonnamõju ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise ning põhjendatud juhul heastamise meetmed. Keskkonnameetmete hulka arvatakse ka keskkonnaseire. KeHJS § 3[3] lõike 2 kohaselt peavad keskkonnameetmed, sealhulgas keskkonnaseirega jälgitavate näitajate liik ja seire kestus, olema proportsionaalsed kavandatava tegevuse iseloomu, asukoha ja mahuga ning eeldatavalt avalduva keskkonnamõjuga. Keskkonnaseire määramisel ja tegemisel arvestatakse olemasoleva keskkonnaseirega.

Loa taotleja ei ole KeHJS § 6[1] lõike 1 punkti 6 alusel esitanud Keskkonnaametile teabe kavandatava tegevuse erisuste või võetavate keskkonnameetmete kohta, millega loa taotleja kavandab vältida või ennetada muidu ilmneda võivat olulist ebasoodsat keskkonnamõju.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis XX.11.2026 kirjaga nr DM-137742-X KeHJS § 11 lõike 2[2], haldusmenetluse seaduse § 40 lõike 2 ja MaaPS § 81 lõike 5 alusel kohalikule omavalitsusele ja OÜ-le INF Maavarad tutvumiseks ning seisukoha andmiseks käesoleva eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu.

Soodla liivakarjääri korrastamistingimuste KMH eelhinnangu eelnõule ja algatamata jätmise otsusele esitati/ ei esitatud ettepanekuid.

Jürgen Ojangu
vanemspetsialist
maapõuebüroo

Reelika Lumi
spetsialist
loodushoiutööde osakond